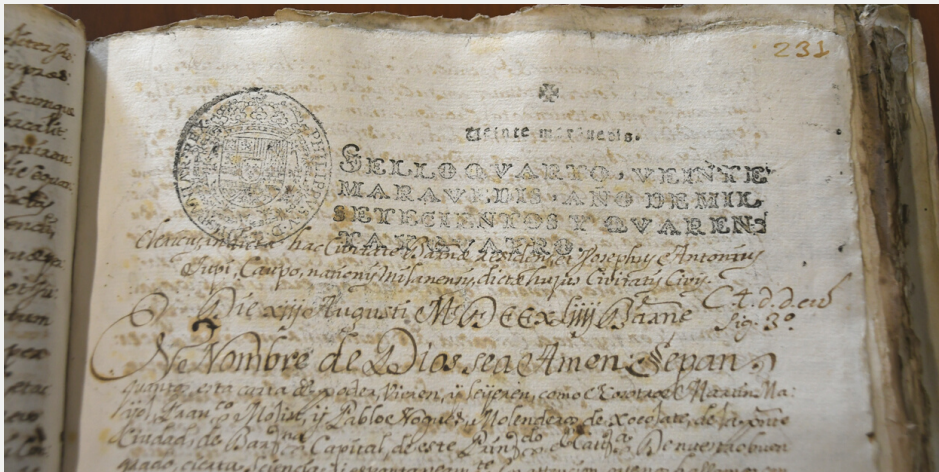

PROCURA ATORGADA PER MOLINERS DE XOCOLATA DE LA CIUTAT DE BARCELONA, PER TAL DE PROMOURE LA CREACIÓ DEL GREMI DE MOLINERS DE XOCOLATA DE LA CIUTAT

Arxiu Històric de Protocols de Barcelona, Aleix Claramunt, Manuale... XXVII sive protocollum in quo describentur omnia capitula matrimonialia, transacciones, inventaria, encantus et cetera instrumenta et relaciones notificacionum depositorum cum eorum partitis, 1743, desembre, 27 – 1744, desembre, 23, f. 231r-v. (AHPB, 948/27)

LA PROCURA

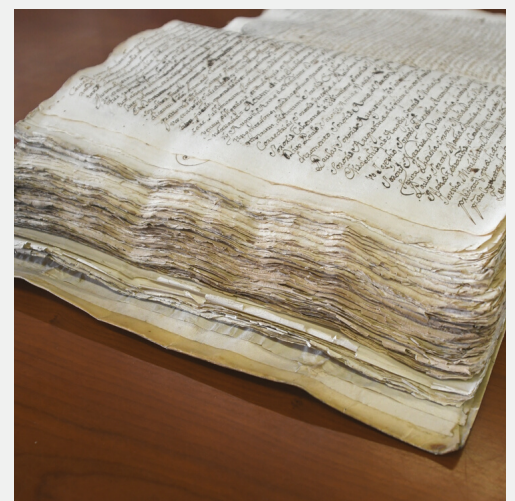
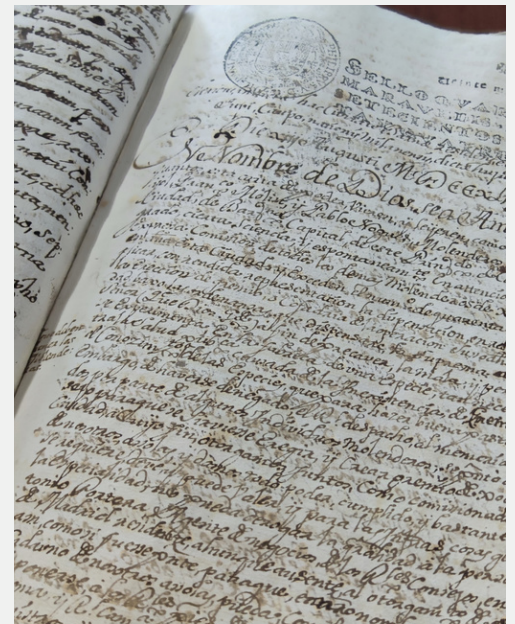
El document en qüestió és una procura que atorguen el 13 d'agost de 1744 Martí Mayo, Francesc Molist i Pau Nogués, moliners de xocolata de la ciutat de Barcelona, comissionats per «[...] todos los demás molenderos de xocolate que residen en dicha esta ciudad y exceden el número de quarenta [...]».

Aquesta procura ens dona informació de la realitat de la producció de xocolata a mitjans del segle XVIII.

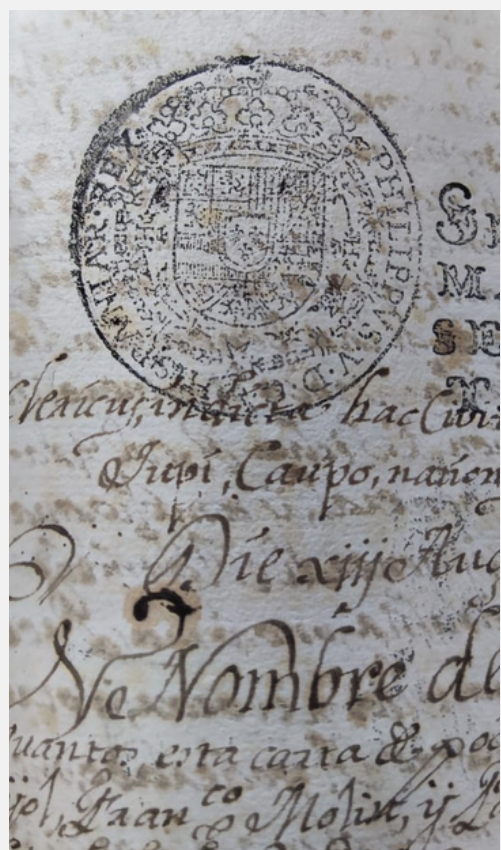
En aquells moments, el consum de xocolata a la ciutat de Barcelona era molt alt. Era, doncs, una activitat econòmica especialment lucrativa. Però la seva fabricació i comercialització oficial estaven en mans del Col·legi d'Adroguers de forma exclusiva. Els moliners de xocolata es dedicaven en exclusivitat a moldre el cacau a la pedra. Aquests van sol·licitar per primer cop ser reconeguts com a gremi l'any 1722. Cap a 1734 van obtenir la llicència del corregidor, però la pressió del Col·legi d'Adroguers davant la Reial Audiència va comportar l'anul·lació de la decisió.

El document que presentem és l'enèsim intent dels moliners per aconseguir la creació del seu gremi, que finalment aconseguiren el 1770.

El document en qüestió és una procura que atorguen el 13 d'agost de 1744, dona informació de la realitat de la producció de xocolata a mitjans del segle XVIII.

En aquells moments, el consum de xocolata a la ciutat de Barcelona era molt alt. Era, doncs, una activitat econòmica especialment lucrativa.

El document que presentem és l'enèsim intent dels moliners per aconseguir la creació del seu gremi. Finalment ho aconseguiren el 1770.

EL GREMI DE XOCOLATERS

Els moliners de xocolata de la ciutat de Barcelona, en aquest document, utilitzaren l'argument de la necessitat d'un gremi que «[...] al fin de precaver la mala y perniciosa calidad que se experimenta en la fabrica de una especie tan necesaria al alimento, contra la salud pública cansada de la inexistencia de gremio e ignorancia en el conocimiento que deben tener los molenderos de las especies que para hacer buena pasta se deben mezclar [...]».

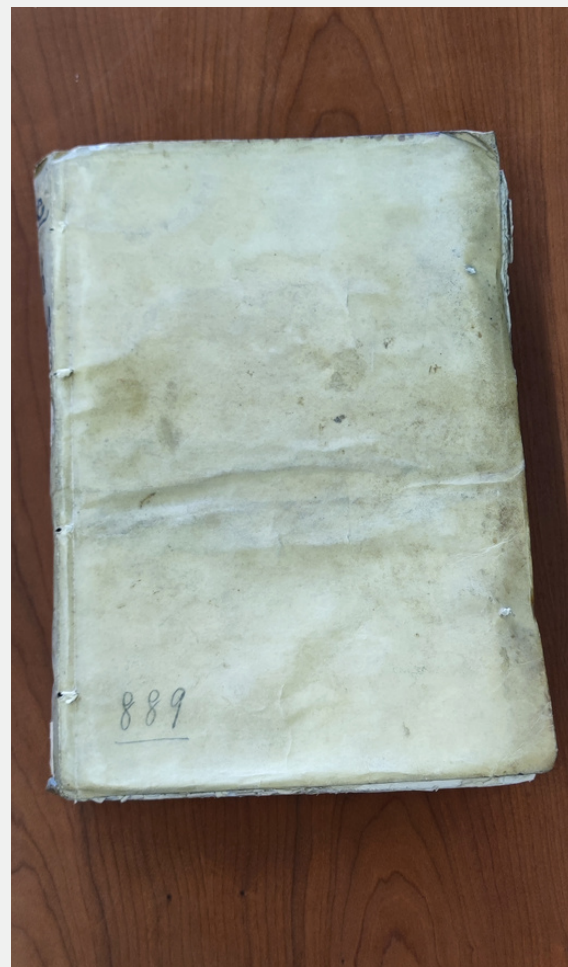
Aquesta, com hem dit, era una demanda que ja venia de lluny, i la mateixa escriptura ens ho explicita així, «[...] reiterar la solicitud en la erección de gremio o cofadria de la operación susodicha [moldre xocolata] en la misma esta ciudad, baxo las ordenanzas que dispensare la suprema auctoridad del rey nuestro señor [...]» perquè en «[...] haberse denegado el Real Despacho al memorial, que en años passados, por parte de algunos individuos molenderos, se presentó al Real Supremo Consejo para que se sirviese erigir y crear gremio de xocolateros en dicha esta ciudad [...]».

Amb la present procura, els representants dels moliners de Barcelona, abans esmentats, Martí Mayo, Francesc Molist i Pau Nogués, designaren com a procurador a Joan Antoni Portera, «agente de negocios, de los Reales Consejos en la villa y real corte de Madrid, residente», per a què en nom de la totalitat dels moliners barcelonins pogués «[...] con el mas profundo rendimiento humiliarse y ponerse a los reales pies de su magestat y parezca ante los señores de su suprema y Real Cámara y demás reales consejos, contadurías, thesorerias, secretarias, ministros y otras qualesquier personas que convenga [...]». Quedant facultat per obtenir els «[...] decretos y provisiones convenientes, cédulas requisitorias y otros despachos que convengan para su debido cumplimiento en la conformidad que en semejantes erecciones de gremios y cofadrias [...]».

MONOPOLI DE LA XOCOLATA

Aquest document és una mostra indirecta de la pugna que durant bona part del segle XVIII enfrontà als moliners de xocolata, que es volien constituir com a gremi, amb el Col·legi dels adroguers, els únics que en origen podien fabricar i vendre xocolata a Catalunya. Aquests últims volien mantenir el monopoli. Per això, s'oposaren amb tots els recursos jurídics a la creació dels gremi de xocolaters.

PER CONÈIXER MÉS

Martí Escayol, Antònia, *El Plaer de la xocolata. La historia i la cultura de la xocolata a Catalunya.*

Valls: Cossetània edicions, 2004

Miró Alaix, Núria, «L'èxit dels nous productes d'adrogueria: xocolata, te, cafè i tabac», Dins: *Drogues, dolços i tabac.* Barcelona 1700. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 2010, p. 214-235.